

ICONOGRAFIA CRISTIANA: EL PAÓ

El paó és un símbol de Crist, de la resurrecció i de la immortalitat al paradís. En la iconografia cristiana sempre des representa amb les ales tancades i no ensenya la cua, perquè quan obre les ales i la cua el sentiment que es mostra és la supèrbia, no la innocència.



Els paons són símbol de riquesa, immortalitat, resurrecció i vida eterna de l'ànima dels justos al paradís.

- A Israel, el rei Salomó era famós per posseir paons com a símbol de la seva gran riquesa (1 Reis 10,22). Els cristians van recuperar aquest símbol per fer referència a la riquesa espiritual i a la vida immortal dels creients.
- Hi ha la creença que els paons perden el plomatge a la tardor i el recuperen a la primavera i per això són un símbol de la resurrecció. A més són aus exuberants i de gran bellesa i per això s'identifiquen amb el paradís.
- Al món antic hom creia que la pell del paó era incorruptible i no es feia malbé. Per això el paó és un símbol de la immortalitat.

Al món antic es creia també que el paó podia matar i menjar serps verinoses, absorbint el verí i convertint-lo en els colors de les seves plomes. Així també la fe en Crist (i la seva mateixa persona) són capaços de derrotar el mal i el pecat. Amb una serp al bec, el paó representa la victòria de la llum sobre la foscor.

De totes maneres cal constatar que no tots els cristians se sentien a gust amb aquest símbol perquè consideraven que el paó de cua estarrufada era una representació de la vanitat. El *Physiologus*, un llibre del segle II després de Crist, que recull descripcions d'animals, ocells, i criatures fantàstiques, i de vegades pedres i plantes, amb un clar contingut moral, que fou molt influent en la iconografia de l'època medieval ens diu que el paó: *Passeja, gaudeix de mirar-se a si mateix, sacseja el plomatge, es mostra i mira amb orgull. Però quan es mira les potes, no pot evitar cridar d'ira, perquè no coincideixen gens amb la resta de la seva aparença.* En aquest sentit

la vanitat, l'arrogància i l'orgull del paó, que no suporta veure's les potes és un símbol de l'excessiva vanaglòria sense fonament.

Però el paó no és tan sols un símbol cristià. De fet, els cristians el van recollir de Israel (símbol del poder de Salomó), però també a l'Orient el paó és un símbol de Buda. A l'Índia, el paó era considerat l'ocell reial i el guardaven a la sala del palau. En la mitologia hindú, el paó tenia contacte amb símbols solars i era venerat com un ocell sagrat. La deessa Sarasvati munta un paó i Indra s'asseu al tron del paó. El paó encarna la bellesa i la dignitat, expulsa les forces del mal i balla quan veu dones boniques.

El paó a Grècia era l'au de la deessa Hera i a Roma l'au de Juno perquè les seves plomes tenen ulls que ho tot ho veu... Els cristians van recollir també aquesta imatge com a símbol de la mirada de Déu.

